

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.02.2023
FU-sak: 32/23		Arkivsaknr.:

Forskningssystemet – regjeringens forslag til tiltak

Bakgrunn

Regjeringen inviterte sektoren til å gi innspill til arbeidet med stortingsmelding om forskningssystemet i brev av 12. juni 2023 ([regjeringen.no](https://www.regjeringen.no), ephorte sak 2023/8377). Innspillene skal gi grunnlag for utarbeiding av en stortingsmelding om forskningssystemet, basert på en gjennomgang av Forskningsrådet. Regjeringens utgangspunkt er at forskningssystemet må være innrettet slik at det gir forskningen gode vilkår, at flere får tilgang til kunnskapen og kan ta den i bruk og at målene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning nås. Institusjonene har fått frist til medio september for svar.

Problemstillinger i høringen

Regjeringens henvendelse har særlig fokus på forskningsrådets rolle, og ber sektoren om kommentarer på følgende :

- Hva er Forskningsrådets viktigste merverdi i det norske forskningssystemet?
- Hvilke funksjoner er det viktig at Forskningsrådet ivaretar i norsk forskning og innovasjon framover?
- Tre forbedringspunkter og bevaringspunkter med kort begrunnelse av hvorfor

I tillegg åpner henvendelsen for refleksjoner rundt følgende forhold:

- Hvordan kan Forskningsrådet best bidra til et forskningssystem som gir grunnlag for økt fart i omstillingsarbeidet i Norge, både i næringslivet og i samfunnet for øvrig?
- Hvordan kan Forskningsrådet best påvirke samvirket mellom aktørene i forskningssystemet og resten av samfunnet slik at forskningen bidrar til å møte tverrsektorielle utfordringer? Er det behov for å styrke samspillet?
- Hvordan virker forskningsrådsfinansiering inn på de forskningsutførende sektorenes ledelse og styring av forskningsvirksomhet (som f.eks. karriereveier, forskerutdanning, egne strategiske forskningsinnsatser og infrastruktur)? Er det behov for endringer?
- Hvordan kan Forskningsrådet mest effektivt bidra til å løfte forskningsområder hvor Norge har særlige fortrinn?
- På hvilke områder bør vi ha nasjonale satsninger og når kan vi lene oss mer på EU? Hvordan bør konkurranseutsatt nasjonal og internasjonal finansiering utfylle hverandre?
- Hvordan bør Forskningsrådet ivareta vilkår og muligheter for forskerinitiert forskning og mer politisk initiert forskning?

UiBs høringssvar er under utarbeiding. Regjeringens henvendelse er formidlet til fakultetene, som har mottatt et første utkast til høringssvar fra universitetsledelsen. Fakultetene har frist til 29. august for å fremme sine innspill. I tillegg er saken publisert på universitetsledelsens demokratisider for

innspill fra alle universitetets fagmiljø. Universitetsdirektørens kontor koordinerer arbeidet med UiBs innspillsnotat. Foreliggende utkast vektlegger blant annet rollefordeling i forskningssystemet, kvalitet og bredde på høyt internasjonalt nivå, betydningen av langsiktig offentlig finansiering av grunnleggende forskning og verdien av kunnskapsutvikling uavhengig av kortsiktige mål om økonomisk vekst og bidrag til kommersialisering.

Regjeringen planlegger en ny høringsrunde om saken vinteren 2023/2024. Parallelt med høringen inviterer departementet til egen innspillsrunde angående forskning i næringslivet, med utgangspunkt i et mål om å øke næringslivets andel av nasjonal FoU til 2% av BNP.

Saken legges fram for forskningsutvalget til orientering.